

FORSVARSMINISTERIET

Folketingets Forsvarsudvalg
Christiansborg

16. marts 2009

PROJEKT LUFTARK

Vedlagt fremsendes aktstykke vedrørende etablering af projekt LUFTARK.

Danmark tilkendegav i december 2007 ved udtrædelsen af NATO's projekt vedrørende etablering af en multinational C-17 lufttransportkapacitet, benævnt Strategic Airlift Capability (SAC), at Danmark ville arbejde på at etablere en strategisk lufttransportkapacitet i nationalt regi på det kommercielle marked. Forsvaret etablerer som følge heraf en strategisk lufttransportkapacitet, benævnt LUFTARK, gennem fuldtids-chartring af en civil lufttransportkapacitet til både gods- og personeltransport.

Projekt LUFTARK følger overordnet modellen, der anvendes i søværnets ARK-projekt, i form af fuldtids-chartring af transportkapaciteter.

Etablering af LUFTARK vil tilvejebringe tilstrækkelig kapacitet til at opfylde Danmarks styrkemål i NATO for strategisk lufttransport.

Konceptet med fuldtidschartring af en kapacitet giver forsvaret den nødvendige rådighed og fleksibilitet i forhold til forsvarets internationale engagement. Herudover betyder det, at transportbehovet overvejende kan dækkes til lavere rater, end det typisk gør sig gældende ved korttidschartring - særligt i perioder med stor efterspørgsel.

Fuldtidschartring giver rådighed over mere transportkapacitet af denne type, end forsvaret forventeligt skal anvende, hvorfor overskydende kapacitet afsættes til civile og militære kunder. Afsætning af transportkapaciteten sker gennem to afsætningskanaler – en militær kanal forankret i forsvaret og en civil kanal. Den civile afsætningskanal etableres i form af kontrakt med en civil mægler. Mæglerydelsen og transportydelsen (også benævnt carryerydelsen) etableres separat.

LUFTARK-flyene har ikke monteret selvbeskyttelsessystemer, hvorfor den ikke vil kunne anvendes til transport i operationsområder, der kræver dette. Hensigten er at "veksle" en del af overskudskapaciteten til transportkapacitet hos Danmarks samarbejdspartnere, der kan opfylde dette behov.

LUFTARK påregnes overvejende finansieret gennem besparelser som følge af et reduceret behov for fly-transport indkøbt på spotmarkedet, suppleret med indtægter fra afsætning af overskudskapaciteten.

Forsvarskommandoen vurderer, at den økonomiske risiko ved etablering af LUFTARK er relativ lille.

Chartring af en lufttransportkapacitet er udbudspligtig jf. EU's udbudsdirektiv. Forsvarskommandoen har gennemført udbudsrunderen ultimo 2008. Efterfølgende har et af de firmaer, der ikke vandt kontrakterne, klaget over afgørelsen til Klagenævnet for Udbud med ønske om, at denne fik opsættende virkning på kontraktindgåelse. Klagenævnet for Udbud har den 22. januar besluttet, at klagen ikke får opsættende virkning. Klagesagen forventes afgjort i løbet af nogle måneder.

Klagesager i forbindelse med udbudsrunder forekommer ikke sjældent. Forsvarskommandoen og Kammeradvokaten er optimistiske med hensyn til, at afgørelsen falder ud til Forsvarskommandoens fordel.

Jeg er bekendt med, at der har verseret rygter om, at det australske firma Adagold Aviation, som har vundet udbudsrunderen, skulle have været involveret i "CIA-flyvninger" og flyvning med fanger til Guantánamo lejren. Adagold Aviation er af forsvarsministeriet blevet konfronteret med disse rygter og har afkræftet dem. Firmaet har dog oplyst, at det i et enkelt tilfælde har løst en opgave for den australske regering med at transportere en frigiven australsk person fra USA til Australien.

Adagold Aviation er på den baggrund tillige af forsvarsministeriet blevet anmodet om at udarbejde en edsvoren erklæring om, at firmaet ikke har deltaget i "CIA-flyvninger". Herudover vil den australske regering skriftligt bekræfte, at den omtalte transport fra USA er gennemført efter anmodning fra de australske myndigheder.

De nævnte erklæringer vil, bl.a. ved Kammeradvokatens mellemkomst, blive medtaget i det endelige kontraktgrundlag med Adagold Aviation. Kontrakten vil endvidere blive gjort betinget af politisk godkendelse af aktstykket, samt af at firmaet kan sikkerhedsgodkendes af de danske myndigheder.

Forsvarsministeriet agter på baggrund af ovenstående at fortsætte arbejdet med at etablere projekt LUFTARK og videreeksperere aktstykket med henblik på behandling på Finansudvalgets møde den 18. marts 2009.

Med venlig hilsen

Søren Gade